

QARABAĞIN TƏBİƏTİ

ARAŞDIRMA:

Azərbaycanın flora və faunası öz zənginliyi ilə seçilir. Respublikamızda bitən bitkilər növ sayına görə Qafqazda olan bitki növlərinin ümumi sayının yarısından çoxunu təşkil edir. Həmçinin Azərbaycan təbiətində çoxsaylı məməlilər, quşlar, suda-quruda yaşayanlar, sürünənlər və s. heyvan növlərinə də rast gəlinir.

Azərbaycan təbiətinə aid olan hansı bitki və heyvan növlərini tanıyırsınız?

Qarabağ ərazisi özünün flora və fauna müxtəlifliyinə görə respublikamızın zəngin ərazilərindəndir.

Ötən əsrin 80-ci illərinin sonlarından başlayaraq Ermənistan Respublikası tərəfindən Azərbaycan torpaqlarının 20%-nin işğal edilməsi həmin ərazilərdə flora və faunanın bir çox növlərinin məhvinə səbəb olmuşdur. Torpaqlarımızın işğalından öncə Qarabağın ümumi ərazisinin 36%-ə qədər meşəliklərdən ibarət idi.

MARAQLI MƏLUMAT

Qədim tarixə malik Topxana meşəsi Şuşanın nadir sərvətlərindən biridir. İşğaldan öncə meşə palıd, fıstıq, çinar, qarağac və s. kimi bitkilər, ayı, canavar, tülkü, dovşan, cüyür, kəklik, turac, göyərçin və s. heyvanlarla zəngin idi.

Bitki örtüyü. Zəngin floraya malik olan Qarabağ ərazisində 2000-dən çox bitki növünə – meşə gilası, dağdağan, xarıbülbül, palıd, şabalıd, şümşad, armud, şərq fıstığı, vələs, ağcaqayın, ayı findığı, qoz, şərq çınarı və s. rast gəlinir. Kəlbəcər, Laçın, Zəngilan, Xankəndi, Şuşa, Xocavənd, Ağdərə, Qubadlı, Füzuli, Ağdam, Cəbrayıl, Xocalı qəsbkar ermənilər tərəfindən işğal olunduqdan

sonra qiymətli ağac növləri Ermənistan ərazisinə daşınmış, zəhərli və çətin söndürülən maddələrdən istifadə edilməklə qəsdən yanğınlar törədilmiş, nadir meşə örtüyü məhv edilmişdir.

TAPŞIRIQ:

Azərbaycanın zoocoğrafi xəritəsinə (<https://azerbaijan.az/zoogeographic>) əsasən, Dağlıq Qarabağ ərazisində yayılan heyvan növlərini müəyyən edin.

Heyvanlar aləmi. Qarabağ ərazisində cüyür, çöl donuzu, dələ, dovşan, canavar, çaqqal, qırqovul, kəklik, turac, bildirçin, göyərçin və s. heyvanlara rast gəlinir.

MARAQLI MƏLUMAT

Qarabağ həmçinin atları ilə də dünyada tanınır. Onlar Asiya və Qafqazda ən qədim at cinsi hesab olunur. Qarabağ atları bir sıra beynəlxalq sərgi və müsabiqələrdə fəxri yer tutmuş, mükafatlar və medallar qazanmışdır.

II Qarabağ müharibəsi zamanı mənfur düşmən öz məqsədlərinə nail ola bilmədi. Rəşadətli ordumuz torpaqlarımızı düşmən tapdağından azad etdi. Artıq illərdir, ekoloji terrora məruz qalan Qarabağ və ətraf rayonların bitki aləminin bərpasına başlanılmışdır. Yaxın gələcəkdə işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə nadir və arealı daralan növlər barədə Azərbaycan Respublikasının "Qırmızı kitabı"nın yeni nəşrinə məlumatlar daxil ediləcək və onların qorunması qayğısına qalınacaq.

Hazırladı: Nüşabə Məmmədova
Könül Mahmudova